

Månadsrapport september 2025

-Vård- och omsorgsnämnden

Rapport
Datum: 2025-10-08

Månadsrapport per september 2025 för Vård- och omsorgsnämnden	3
Nämndens resultaträkning aktuell månad	4
Avvikelser och kommentarer	4
Nämndens personalkostnader, utfall och budget per verksamhetsområdet	7
Analys gällande avvikelser gällande personalkostnader.....	8
Nämndens utfall och budget per verksamhetsområde	10
Avvikelser och kommentar per verksamhetsområde	10
Tabell statsbidrag	12
Tabell omställningsmedel	13
Tabell besparingsåtgärder	13

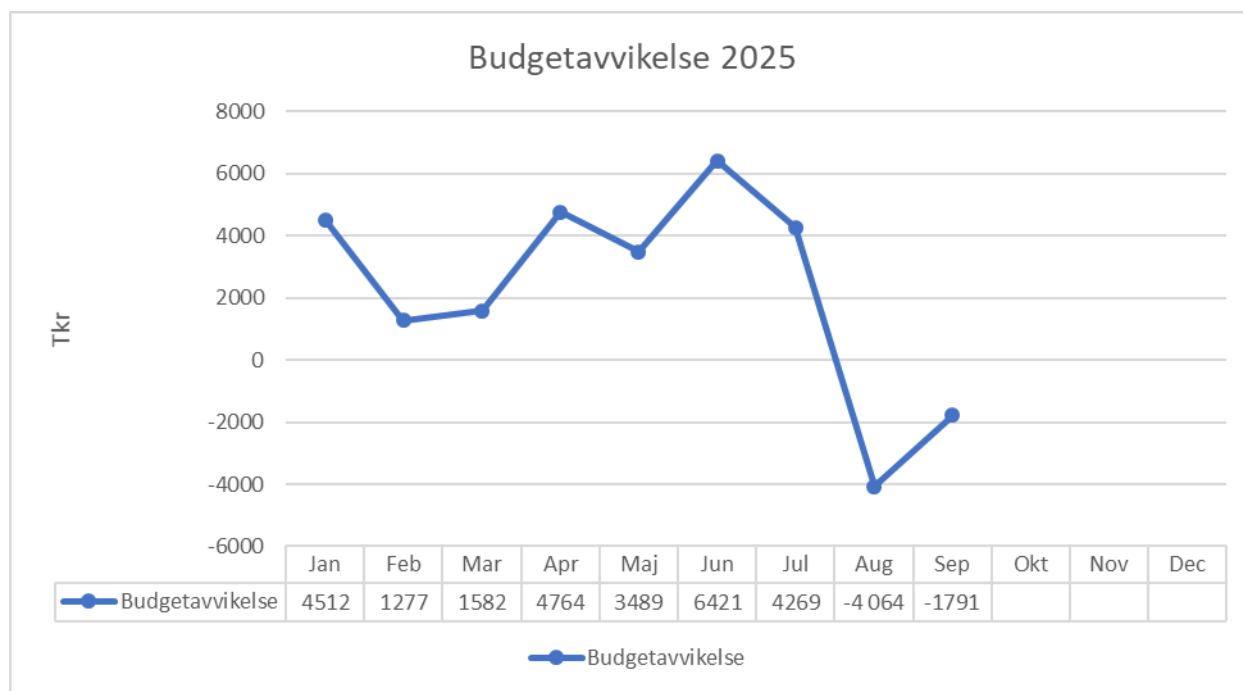
Månadsrapport per september 2025 för Vård- och omsorgsnämnden

Sammanfattning månadsrapport

Vård- och omsorgsnämndens resultat för perioden september uppgår till 97,0 miljoner kronor, en positiv avvikelse från budget på cirka 1,8 miljoner kronor. Det ackumulerade resultatet per september landar på 852,6 miljoner kronor, en negativ avvikelse mot den ackumulerade budgeten på cirka 20,3 miljoner kronor.

För månaden september går nämnden med ett överskott mot budget. Detta beror främst på att personalbudgeten är större för månaden än tidigare månader.

Den gradvisa ökningen av budgetavvikelsen under året, beror på flera faktorer, där så klart ökade lönekostnader är en del. Arbetet med en effektivare personalbemanning och ökat samarbete mellan enheterna är påbörjat men kommer att ta längre tid än tidigare bedömningar. Detta är också en förklaring till den fortsatt höga andelen timanställda. Vi ser en ökad efterlevnad av övertidsstopp samt inköpsstopp. Sommarmånaderna innehåller också kostnader för hyr-sjuksköterskor samt sommarvikarier. Jämförelser med föregående år är svårt då nämnden under 2025 förändrat sitt arbete med löpande månadsbokslut. Nämnden understiger budgetramen under både augusti och september, detta beror på att budgeten har lagts högre under dessa månader och avvikelserna är därför positiv för dessa månader. Från och med oktober och framåt kommer budgetavvikelsen mest troligtvis att öka igen.

Läs vidare för mer detaljerad analys gällande både kostnadsställe samt verksamhetsområde.

Nämndens resultaträkning aktuell månad

Nedanstående bild visar september månads utfall, budget och avvikelse.

	Periodens utfall 2024	Periodens utfall 2025	Periodens budget 2025	Avvikelse perioden 2025	%-avvikelse
Taxor & avgifter	-3 990	-4 319	-4 038	-280	6,9%
Bidrag (intäkter)	-2 408	-1 808	-2 569	761	-29,6%
Övriga intäkter	-1 097	-1 244	-1 142	-102	8,9%
Bidrag (kostnader)	1 571	2 484	1 906	578	30,3%
Köp av verksamhet	9 033	10 490	9 217	1 273	13,8%
Personalkostnader	71 845	76 349	80 885	-4 536	-5,6%
Lokalhyror	5 497	5 936	5 744	191	3,3%
Övriga driftskostnader	5 775	8 726	8 414	311	3,7%
Kapitaltjänstkostnader	423	389	376	12	3,2%
Totalsumma	86 648	97 003	98 794	-1 791	

Nedanstående bild visar ackumulerat utfall, budget och avvikelse. Ackumulerat är månaderna januari och september.

	Ack utfall 2024	Ack utfall 2025	Ack budget 2025	Ack avvikelse 2025	%-avvikelse
Taxor & avgifter	-36 249	-37 677	-36 346	-1 331	3,7%
Bidrag (intäkter)	-19 160	-20 220	-23 125	2 905	-12,6%
Övriga intäkter	-8 931	-8275	-10 276	2 001	-19,5%
Bidrag (kostnader)	16 511	17 881	17 154	727	4,2%
Köp av verksamhet	116 419	88 290	82 952	5 337	6,4%
Personalkostnader	616 132	676 615	671 107	5 507	0,8%
Lokalhyror	50 883	53 519	51 700	1 820	3,5%
Övriga driftskostnader	74 947	78 893	75 729	3 164	4,2%
Kapitaltjänstkostnader	3748	3578	3453	125	3,6%
Totalsumma	814 301	852 604	832 348	20 256	

Avvikelser och kommentarer

Taxor och avgifter

Det ackumulerade resultatet visar fortsatt på en något högre positiv avvikelse. Nämndens intäkter varierar mellan månaderna och skiftningarna kan förklaras av nyinflyttade, avlidna kunder samt för eventuella avdrag vid exempelvis sjukhusvistelser.

Bidrag (intäkter)

Avvikelsen för perioden är i linje med tidigare månad. Avvikelsen för det ackumulerade resultatet kan fortsatt förklaras med redan tidigare rapporterade avvikelser:

- Rättningar och upparbetade medel riktade statsbidrag, ackumulerad avvikelse 0,3 miljoner kronor högre än budget
- Bidrag arbetsmarknadsstöd, ackumulerad avvikelse 0,3 miljoner kronor lägre än budget
- Minskad ersättning för personlig assistans, ackumulerad avvikelse 0,8 miljoner kronor lägre än budget
- Felbudgetering av momsåtersökning, ackumulerad avvikelse 2,1 miljoner kronor lägre än budget

De två sistnämnda punkterna ovan är huvudorsakerna till underskottet i intäkter och är svåra för nämnden att påverka. Positivt är att flera riktade statsbidrag fortsätter gå framåt. För vidare information se tabell ”statsbidrag”.

Övriga intäkter

Försäljning av verksamhet har legat högre än budgeterat fram till mars månad, då vände trenden, men efter augusti ses en uppåtgående trend igen. En stor differens beror på att Enberga boende inte tidigare fått in de intäkter som är budgeterade, 124 tusen kronor per månad, ackumulerad avvikelse 1,1 miljoner kronor. Från och med juni köper socialnämnden fler platser på Enberga vilket ger ett positivt resultat för Vård- och omsorgsnämnden.

Försäljningsintäkterna ligger under budget då det nya systemet MyLoc, som upphandlats för hjälpmedel, nettoredovisar försäljning och inköp av hjälpmedel. Detta påverkar intäkterna då Enköping inte haft tillgång till denna information vid tillfället.

Bidrag (kostnader)

Avvikelsen beror att bostadsanpassningen och ersättning till Försäkringskassan för personlig assistans. En del av den negativa avvikelsen beror på högre inflöde av antal kunder, samt tillfälliga kortsiktiga utökningar av kunder. Dock hämtas en stor del av det tidigare underskottet hem eftersom perioden inte ligger i linje med budget gällande kostnader för bostadsanpassning. Det har under sommaren inkommit få ärenden gällande bostadsanpassning vilket påverkar resultatet, nämnden ser minskningen med försiktighet då det kan inkomma en back-log med ärenden efter sommaren.

Personalkostnader

Avvikelsen för september som avser personalkostnader ligger på ett överskott om cirka 4,5 miljoner kronor. Detta beror på att personalbudgeten är större för september månad än tidigare månader. Budgeten ligger ojämnt fördelad över året baserat på tidigare års utfall. Detta har dock lett till en för liten personalbudget för tidigare månader och en för stor per september. Ackumulerat ligger avvikelsen på 5,5 miljoner kronor i underskott, en budgetavvikelse om 1,0 procent.

Lönekostnader för timanställda står fortsatt för den större delen av det negativa resultatet. Även de orealiserade budgetbesparingar påverkar resultatet, då dessa inte gett effekt än. Övertidsersättningen för augusti har den högsta noteringen hittills under 2025, för september månad har däremot ersättningen sjunkit igen.

För en mer detaljerad analys kring personalkostnader, se avsnittet ”Nämndens personal, utfall och budget per verksamhetsområde”.

Köp av verksamhet

För september månad visar köp av verksamhet ett underskott, en avvikelse om 1,3 miljoner kronor. Det ackumulerade underskottet uppgår nu till 5,3 miljoner kronor, detta kan härledas till kostnader gällande utskrivningsklara, externt köpta platser, arbetsresor daglig verksamhet samt kostnader för privata utförare av personlig assistans.

Övriga driftskostnader

Nämnden har från och med september ett ackumulerat underskott om cirka 3,2 miljoner kronor på kontona inom kategorin *Övriga driftskostnader*. För september månad landar nämnden på ett underskott om 0,3 miljoner kronor, vilket är en skillnad jämfört med augusti månad om 3,3 miljoner kronor. För att nämndens besparingsåtgärd ska få effekt behöver höstens inköp endast innehålla verksamhetskritiska inköp.

Den största förändringen under sommarmånaderna är kostnader för inhyrd personal i form av hyrsjuksköterskor. Efter sommarens höga kostnader minskar kostnaderna för hyrsjuksköterskor i september, men behovet kvarstår under hösten och förmodligen året ut, däremot inte i samma omfattning som under sommarmånaderna.

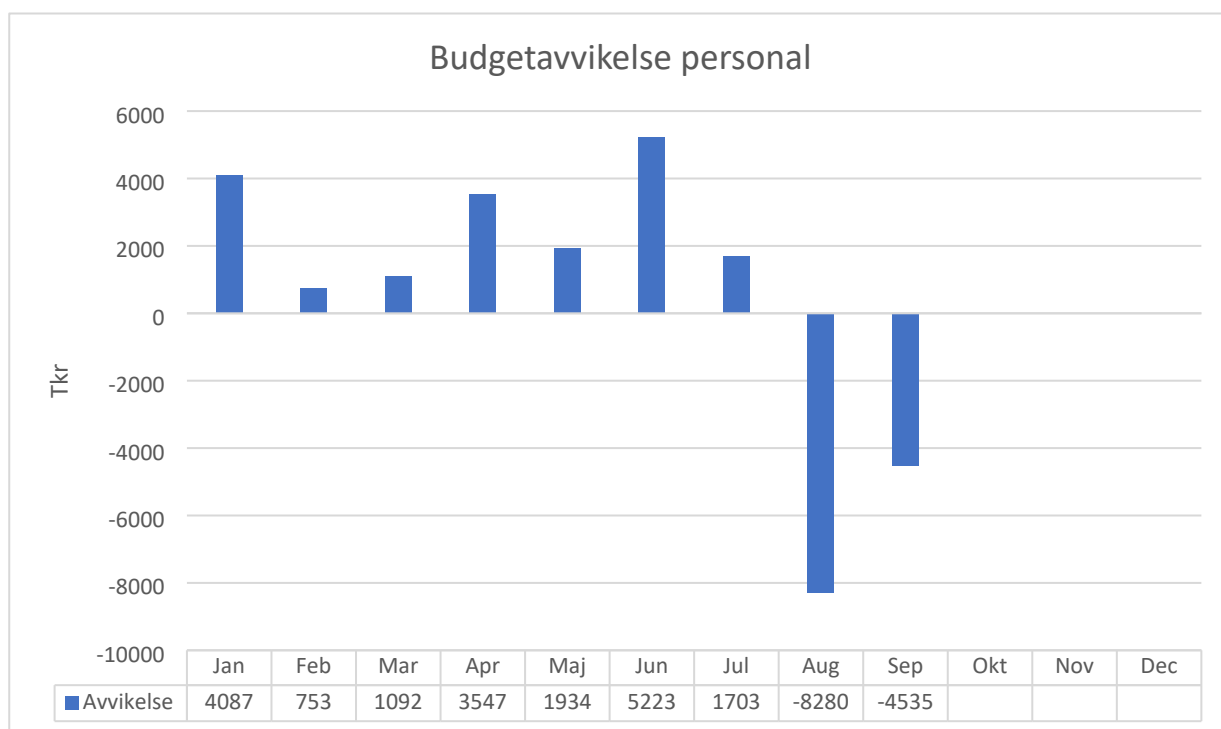
Andra stora kostnadsposter är fortsatt särskilda konsulter (exempelvis ekonomikonsulter) och kostnader kring fordon (exempelvis fordonsförsäkringar och leasing av fordon) och drivmedel, vilka ligger något över budget.

Kapitaltjänstkostnader

Gällande kapitaltjänstkostnader finns en avvikelse för såväl perioden som ackumulerat. Kapitaltjänstkostnader ligger över budget med 125 tusen kronor för januari till september och detta beror främst på att det köps in mer hjälpmedel än vad som finns i budget. Även inköp av inventarier inom Äldreomsorgen samt inom LSS Daglig verksamhet påverkar.

Nämndens personalkostnader, utfall och budget per verksamhetsområdet

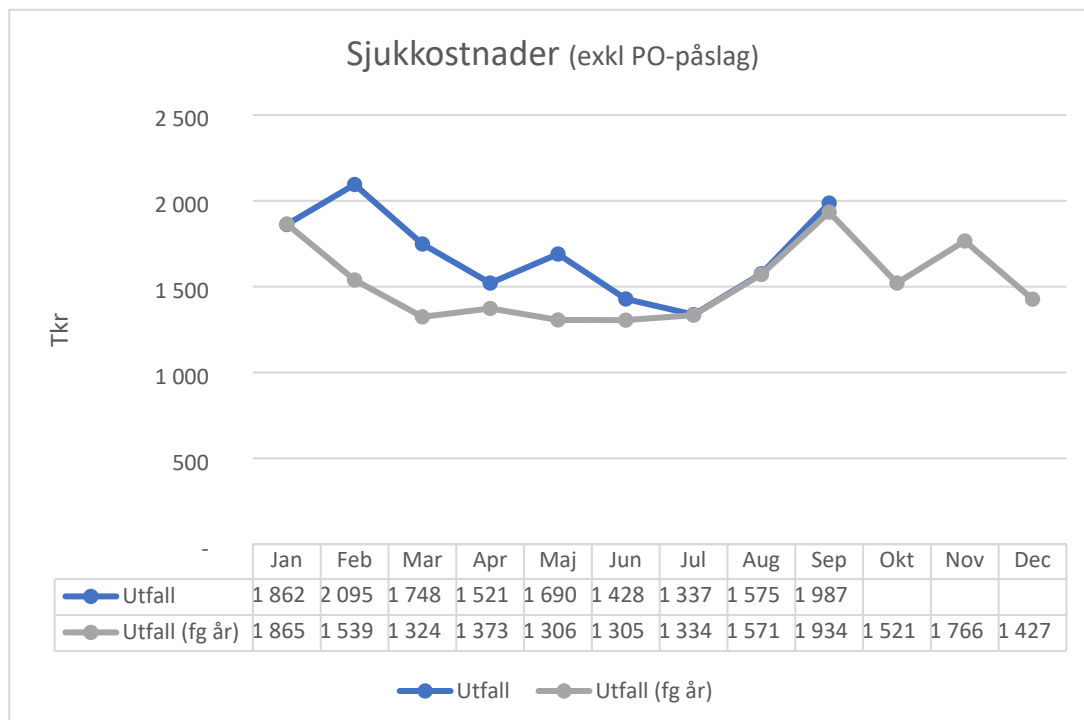
	Periodens utfall personalkostnader	Ack utfall personalkostnader	Ack avvikelse personalkostnader
VO Ledning	1 219	10 766	1 872
Hälsa och sjukvård	7 043	63 648	-9 174
LSS och socialpsykiatri	22 223	191 909	2 305
Myndighet, kvalitet och utveckling	2 535	23 087	-437
Verksamhetsstöd och service	364	3 421	-215
Äldreomsorg	42 968	383 802	11 174
Totalsumma	76 350	852 604	20 256

Analys gällande avvikelser gällande personalkostnader

De ökade kostnaderna för personal kan härledas till sjukkostnader, övertidskostnader samt vikariekostnader.

- **Sjukkostnader:** Utfall september 2,0 mnkr¹ (inklusive PO 2,8 mnkr)
- **Övertid:** Utfall september 0,4 mnkr² (inklusive PO 0,6 mnkr)
- **Vikariekostnader:** Utfall september 9,9 mnkr³ (inklusive PO 14,2 mnkr)

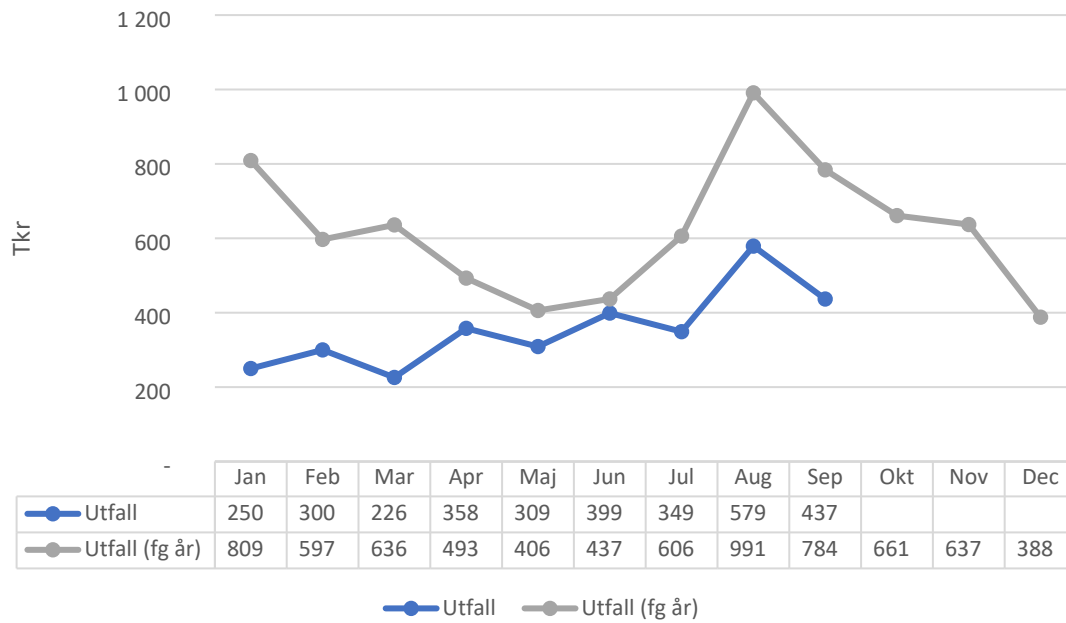

¹ Konto: 5120 Sjuklön 80% Månadslön 43%, 5121 Sjuklön 10% Månadslön 43%, 5122 Sjuklön mellanskillnad FK 43%, 5123 Sjuklön 80% Timanställda 43%, 5124 Sjuklön 10% Timanställda 43%, 5131 Sjuk-OB 43% (heltids- och visstidsanställda), 5132 Sjuk-OB 43% (timanställda)

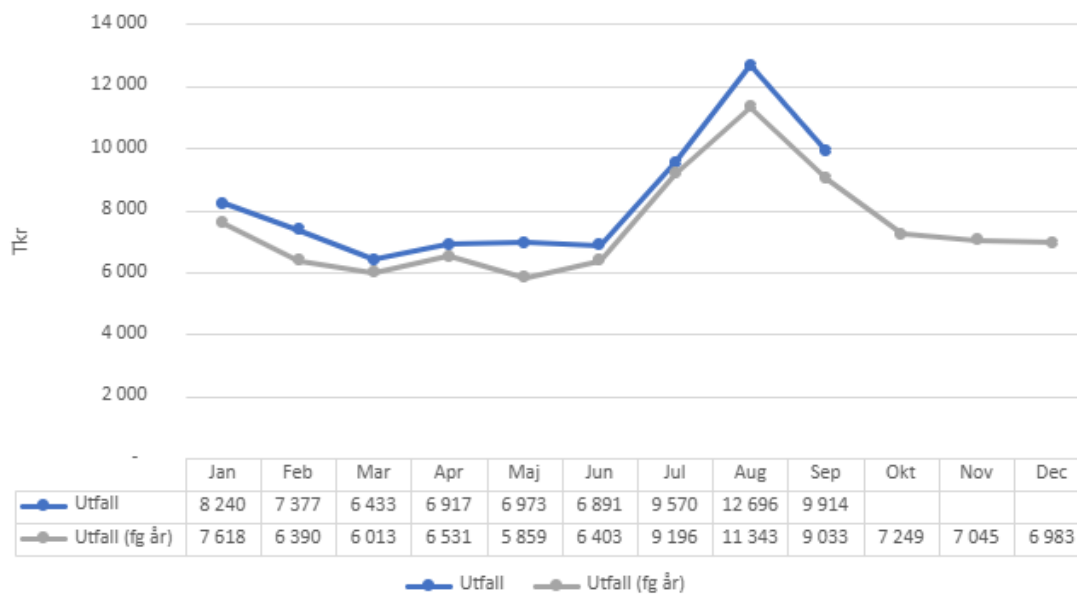
² Konto: 5023 Övertid 43%

³ Konto: 5022 Timanställda 43%, 5032 OB-ersättning 40% (timanställda), 5123 Sjuklön 80% Timanställda 43%, 5124 Sjuklön 10% Timanställda 43%, 5132 Sjuk-OB 43% (timanställda).

Övertidskostnad (exkl PO-påslag)

Vikariekostnader (exkl PO-påslag)

Nämndens utfall och budget per verksamhetsområde

Nedanstående bild visar september månads utfall, budget och avvikelse.

	Periodens utfall 2024	Periodens utfall 2025	Periodens budget 2025	Avvikelse perioden 2025	%-avvikelse
Ledning	195	1 773	841	932	110,8%
Hälsa och sjukvård	7 920	9 110	9 894	-785	-7,9%
LSS och socialpsykiatri	26 783	29 996	29 433	563	1,9%
Myndighet, kvalitet och utveckling	6 841	8 428	8 082	347	4,3%
Verksamhetsstöd och service	1 533	1 193	1 816	-623	-34,3%
Äldreomsorg	43 375	46 503	48 728	-2 226	-4,6%
Totalsumma	86 648	97 003	98 794	-1 791	

Nedanstående bild visar ackumulerat utfall, budget och avvikelse. Ackumulerat är månaderna januari och september.

	Ack utfall 2024	Ack utfall 2025	Ack budget 2025	Ack avvikelse 2025	%-avvikelse
Ledning	7 645	12 442	7 040	5 402	76,7%
Hälsa och sjukvård	73 940	82 915	83 992	-1 078	-1%
LSS och socialpsykiatri	243 180	255 774	249 252	6 522	2,6%
Myndighet, kvalitet och utveckling	70 892	73 314	71 941	1 373	1,9%
Verksamhetsstöd och service	18 217	12 183	16 233	-4 050	-24,9%
Äldreomsorg	400 427	415 977	403 889	12 087	3,0%
Totalsumma	814 301	852 604	832 348	20 256	

Avvikelser och kommentar per verksamhetsområde

VO Ledning

Den centrala administrationen drar över budget för perioden såväl som ackumulerat. Underskottet kan främst härledas till ökade personalkostnader, orealiserade budgetbesparingar samt ökade konsultkostnader. *VO Ledning* har personalkostnader för chefer och förändringsledare som inte finns i budget.

- Avvikelse personalkostnader, 1,9 miljoner kronor högre än budget
- Orealiserade budgetbesparingar, 1,7 miljoner kronor
- Avvikelse konsultkostnader, 1,5 miljoner kronor högre än budget

Hälsa och sjukvård

Verksamhetsområdet har ett mindre ackumulerat överskott i relation till budget, 1,1 miljoner kronor. För september månad har verksamheten ett överskott om 0,8 miljoner kronor, vilket främst beror på ett överskott i personalkostnader. Däremot köper verksamheten fortfarande hyr sjuksköterskor vilket påverkar driftskostnaderna negativt. Verksamheten har ingen budget för inhyrd personal utan detta balanseras mot ett överskott i personalkostnader.

Sedan i våras har verksamheten för hjälpmedel fått ett nytt datasystem. Systemet förväntas ge verksamheten en bättre överblick samt detaljkunskap av hjälpmedel. Arbetet sker i samverkan med Region Uppsala och systemet ska också stödja bättre samverkan kring begagnande hjälpmedel. Just nu pågår ett samarbete kring det nya systemet för att säkerställa att kommunen får ett rättvisande ekonomiskt underlag för hjälpmedel.

LSS och socialpsykiatri

Verksamheten inom *LSS och Socialpsykiatri* landar på ett negativt resultat för den ackumulerade perioden på cirka 6,5 miljoner kronor. Detta är bättre än föregående månad men beror fullt ut på den tidigare rapporterade större personalbudgeten.

De främsta anledningarna till det underliggande underskottet är ej realiserade budgetbesparingar inom personalkostnader, samt timvikariekostnader. Flera enheter har påbörjat personaloptimering och främst har LSS-boenden organiserats i så kallade kluster. En del av underskottet beror också på att det tillkommit nya brukare inom LSS daglig verksamhet och tillfälliga utökningar inom personlig assistans.

Övriga stora kostnadsdrivare är (ackumulerad avvikelse):

- 20 första timmar personlig assistans, externa utförare samt egen regi, 3,7 miljoner kronor högre än budget
- Arbetsresor daglig verksamhet, 0,4 miljoner kronor högre än budget

Nämnden inväntar beslut i några assistansärenden, vilket kan påverka resultatet.

Tabellen nedan visar avvikelsen inom personalkostnader per område.

	Avvikelse perioden 2024	Avvikelse perioden 2025	Avvikelse ack 2024	Avvikelse ack 2025
VC Ledning	284	921	2 817	8 645
Barnverksamhet och LSS boende	-217	-436	-2 475	-1 367
LSS Daglig verksamhet	489	-35	4 633	1 017
Personlig assistans och LSS boende	883	-513	2 890	-4 809
Socialpsykiatri	67	-519	-2 029	-1 181
Totalsumma	1 506	-582	5 838	2 305

Myndighet, kvalitet och utveckling

Verksamheten inom *Myndighet, kvalitet och utveckling* gör ett negativt ackumulerat resultat på cirka 1,4 miljoner kronor. Underskottet beror på kostnader för köpta platser (ack avvikelse 3,4 mnkr).

Gällande arbetet med tomma platser inom egen regi (så kallade tomhyror) har verksamhetsområdet tidigare rapporterat en större avvikelse. Det har dock vid en närmare analys framkommit att större delen av kostnaderna för redovisade tomhyror i själva verket varit kostnader för nämndens korttidsverksamhet.

Vidare analys och uppföljning av köpta platser redovisas i bilaga 1, ”*Viktiga nyckeltal och statistik*”.

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service landar med ett ackumulerat överskott om 4,0 miljoner kronor enligt lagd budget efter september månads utgång. Överskottet beror på mindre kostnader för personal och licenser, intäkter samt minskade kostnader för trygghetslarm men även en allmän kostnadsmedvetenhet.

Äldreomsorg

Äldreomsorgens verksamhet redovisar ett ackumulerat underskott på cirka 12,1 miljoner kronor mot budget. Detta är bättre än föregående månad men beror fullt ut på den tidigare rapporterade större personalbudgeten.

Det upparbetade negativa resultatet beror främst på högre personalkostnader än budgeterat. Vilket bland annat beror på ökad bemanning på grund av komplexa ärenden, fram överallt inom särskilt boende grupperna. Även vikariebehov och höga kostnader för timanställda bidrar till underskottet. Driftskostnaderna har ett positivt överskott, ackumulerat 1,0 miljon kronor.

De stora avvikelserna är:

- Avvikelse personalkostnader, 11,2 miljoner kronor högre än budget (inklusive orealiserade budgetbesparingar, 9,2 mnkr)
- Felbudgeterade intäkter gällande trygghetslarm, 2,3 miljoner kronor
- Felbudgeterade intäkter gällande momsåtersökning, 2,1 miljoner kronor
- Ökade lokalyror, 0,8 miljoner kronor (på grund av flytt av hyror för korttids) högre än budget
- Minskade övriga driftskostnad, 1,0 miljon kronor lägre än budget
- Ökade riktade statsbidrag, 2,8 miljoner kronor högre än budget

Tabellen nedan visar avvikelsen inom personalkostnader per område.

	Avvikelse perioden 2024	Avvikelse perioden 2025	Avvikelse ack 2024	Avvikelse ack 2025
VC Ledning	546	171	7 367	1778
Demenscentrum	180	134	609	1128
Hemtjänst	212	-1 654	30 484	5 760
Säbo	1 128	-940	6 668	2 518
Totalsumma	2 066	-2 289	45 128	11 184

Tabell statsbidrag

	Ack intäkter	Ack kostnader
20149 VOF PO ombud	-588	548
20155 VOF Psykisk ohälsa	0	0
21228 VO Habiliteringsersättning 2018	-645	645
21525 VON Suicidprevention	-132	132
21572 VON Äldreomsorgslyftet 2020	-3 176	2 996
21584 VON God och nära vård	-1 649	1 649
21704 VON utökn ssk säbo	0	-2 080
21916 VOF Ofrivillig ensamhet genom hälsosamtal	-446	534
21926 KLF Civilt försvar inom socialtjänst och hälso- & sjukvård	-845	910
22067 VO Sommaravtal	0	116
22199 VO Stärka omställningen till god och nära vård	-588	760
Totalsumma	-8 069	6 210

Tabell omställningsmedel

Omställningsmedel	Budget ursp.	Budget omf	Utfall	Kvar att nyttja
Bemanningsoptimering	500	1 500	1 299	201
Digital infrastruktur	1 000	1 000	143	857
Digitaliseringsinitiativ	1 500	1 500	0	1 500
Ekonomistöd och utbildning	1 300	2 087	1 567	520
Lärcentrum	500	500	0	500
Personalsatsning	2 000	213	69	144
Stärkt myndighetsutövning	2 400	2 400	0	2 400
Utvecklare digitalisering	800	800	0	800
Totalsumma	10 000	10 000	3 078	6 922

Tabell besparingsåtgärder

Tabellen nedan visar de besparingsåtgärder som nämnden beslutat om. Inga förändringar har skett sedan delårsrapporten.

Besparingsåtgärder	Tot förslag	Beslut	Effekt 2025	Effekt 2026	Effekt 2027	Effekt 2028
Allmän kostnadsmedvetenhet	- 522 000	Budgetram	- 522 000	-	-	-
Besparing hyror	- 1 779 000	Budgetram	-	- 1 779 000	-	-
Personaloptimering ÄO	- 9 625 000	Budgetram	-	- 4 812 500	- 4 812 500	-
Personaloptimering LSS	-10 000 000	Budgetram	-	- 5 000 000	- 5 000 000	-
Övertidsstopp HOS	- 948 000	Budgetram	- 845 000	- 103 000	-	-
Övertidsstopp Ledning	- 6 000	Budgetram	- 6 000	-	-	-
Övertidsstopp LSS och Socialpsykiatri	- 1 918 670	Budgetram	- 1 098 000	- 820 670	-	-
Övertidsstopp Äldreomsorg	- 2 635 900	Budgetram	- 1 504 000	- 1 131 900	-	-
Ökade incitament utkrivningsklara	- 2 000 000	Budgetram	-	- 1 000 000	- 1 000 000	-
Stärkt kontroll av inköp	- 1 500 000	Kvartalsrapport	- 750 000	- 750 000	-	-
Översyn och anpassning av bemanning i syfte att reducera underskottet inför 2026	-	Kvartalsrapport	-	-	-	-
Effektivare hantering av tomhyror inom särskilt boende	- 1 000 000	Junimöte	-	- 1 000 000	-	-
Besparingsåtgärder icke verksamhetsnära personal	-17 600 000	Junimöte	-	-	-	-
Effektiviseringskrav KF	-	KF	-	11 200 000	11 500 000	16 600 000
	-49 534 570		- 4 725 000	- 5 197 070	687 500	16 600 000